

dependiente; y aunque los fermentos rebeldes han de ser una mala levadura en lo porvenir, debe intentarse con buena voluntad la concordia, basada en un Consejo de administración, similar al de otras colonias ó provincias ultramarinas, evitando á toda costa desangrar a la Metrópoli con nuevos sacrificios.

PABLO DE ALZOLA.

Bilbao, 26 de Diciembre de 1896.

NOTA. Algunos días después de escrito este artículo ha publicado la «Gaceta» el Real Decreto implantando las reformas en Puerto-Rico.

DOMEKETAKO ESKOLAK

¿Zer da lurrean argia baño gauza oberik?

Eguzkia duiñ ederra danik ¿zer zeruan?

¿Zer da argirik ez dakusana itsu bat baño,

Bizi dalako Linboan legez au munduan?

Orren pozgarri argia bada gorputzerako,

¿Zer izango da arimarako barriz bera?

¿Nun aurkitzen da espirituko argia baña,

Baldin begiak bada ikusten ez dabena?

¿Nun izango da ezpada gure relijiñoan,

Zen dan arimak argítuteko Eguzkia?

Ta beragandik ¿zelan da iñes gaur ibiltea

Aiñ zoli bada bizi garean gizaldia?

Aurreratu dau gizaldi onek beko gauzetan,

Amaitzekoak direanetan gutziz asko;

Aurreratu dau ¿baña betiko direanetan?

¡Ai! ez dau ezer uste dagonik gerorako.

¡Ai! bear asko egiñ dituez gaurko gizonak,

Illuntasuna eta dueda zabalduten;

¿Ta fededunak egongo gara lotuta legez
Fede bageak ikusitean aurratuten?

Jaungoikoaren Ministroari ¿etzan fedea,
Bautisetako Eleiñan sartu giñanean,
Danok guztiok eskatu geuntsan gauza bakarra,
Mundura jayo eta lenengo egunean?

Baña, fedea ¿zer da billoñik obrarik baga,
Ezpada iya illda dagoan kandlea?

Ta ¿zer da bera karidadeaz batu ezkeru
Ezpada gauza asko al daiken birtutea?

Poztu zaite gaur neskatillea, suerte onek
Au da fedeak zelan zaituan argituten;
Dakutsulako karidade ta fedea naste
Dabiltzanean ze gauzak diran gertatuten.

Dakutsulako fedeaz naste karidadeak,
Ez dakiana emen dabela zolituten,
Dakutsulako igaz letrarik ez ekianak,
Gaur dakiala irakurri ta eskribitzen.

Dakutsulako fedeaz naste karidadeak,
Zenbat meritu aurten dituan irabazi;
Orain denpora gichi illunak ziran buruak,
Dagozalako gaur biurturik izar bizi.

Esker andiak domeketako eskoletako
Eguzki eder zarien dama aiñ nobliak;
Eskerrak zuei, zuen argia irantsiteko
Zergaitik bota dituzuezan izerdiak.

Jarraitu bada illuntasun ta ezjakiñari
Jakituria argitzalleaz gerra egiten;
Jarraitu zuen domeketako eskolegaz,
Neskatillea birtutietan argituten.

Jaungoikoaren bildur santuan esanik dago,
Jakituriak daukala bere asiera;
Bildur orretan susterra daukan jakituria
Dalako emen zuek zabaltzen dozuena,

Ez atzeratu emakumezko apostoluak,
Inkau betiko ikasi ona neskachetan;
Ama on batek bear dituan sentimentuak
Erein ugari frutuak emon dagiezan.

¿Jaungoikoaren bildur santua gizonak badau
 Bera apaintzen daben doerik ederrena?
 ¿Obetuago ez dau edertzen emakumea
 Berez dalako echunagoa gauz onera?

Ez da dote bat andiagorik emakumean,
 Ikasi onaz naste badaukaz birtuteak,
 Mundu guztiak baño geyago zerren balio
 Daben echean zoli ta ona dan andreak.

Zorioneko andrea ona daukan gizona,
 Zori oneko eche atako familia;
 Zorioneko ango umien amak badauka
 Domeketako eskoletako ikasia.

Zorioneko eskolan artu eban argia,
 Zelan irantsi ak eingo daben alabetan,
 Duda bagarik izango dira ispillu eder,
 Uda barriko euren lorazko urtietan.

Ak aziko dauz kristiñau onen ardureagaz,
 Pristia charrak iñoz iruntsi ez dagizan;
 Ak erakutsi egingo deutse zelan ez jausi,
 Sarri topetan direan arri labanetan.

Ak erakutsi egingo deutse bere alabai,
 Alperkeria dala griña char danen ama;
 Ak erakutsi egingo deutse orresegaitik,
 Goisetik jagi eta egunez eiten lana.

Ak erakutsi egingo deutse naiz pobre izan,
 Garbitasunaz eta egoki ingirauten;
 Dirutzak euki amen zergaitik ganora baga,
 Ez ikasiak asko direan agertuten.

Ak erakutsi egingo deutse arrokeritik
 Urrindu bear dabela beti langilleak;
 Ak erakutsi egingo deutse umildadeaz
 Bear dabela beti ibilli neskacheak.

Ak erakutsi egingo deutse zer dan mundua,
 Berak daukazan arrokeria guztiakaz;
 Ak erakutsi egingo deutse euren arimak
 Zaletu bear dabela gauza santuakaz.

Ak erakutsi egingo deutse euren arimak
 Jaungoikoaren antzera zelan diran eiñak;

Jesukristoren odolarekin erosi eta
Zeru ederrak irabazteko baita duiñak.

Onelakoše mesede eta frutuak dira
Domeketako eskolak emon leiezanak;
Direalako emen dabiltzan neskachak asko
Izango nozbait guraso eta baita amak.

Onetaraše landarak bere emoten dabez
Fritu ederrak, baldin badira eurak onak;
Alan kristiñau leyal direan amak geyenez,
Euki oi dabez gaiztoak baño ume obak.

Ezin eskatu ginai lurrean besterik ezer,
Bakar bakarrik Jesukristoren erreñua;
Auše jaristen eskola onak nekan ezkeru,
Salbau egingo litzake mundu aĩn galdua.

Eskola onak egin bear dau orretarako,
Gaiztoen kontra al dan on dana erakutsi;
Zeruetako laguntasuna onak dauka ta
Jaungoikoaren kontra ¿nok daike irabazi?

Jaungoikoaren laguntasunaz eskola onak
Azkenerako eroango dau bitoria;
Eskola onak bakar bakarrik birtutez jantzi,
Daikez uria, erria eta baserria.

Gloria eta ondrea bada domeketako
Eskoletako dama on noble irakaslai!
¡Gloria! euren irakaste ta ardureari,
Baita sarien duin egin diran neskatillai!

Eta ¡gloria! danen gañetik Jaungoikoari!
Bera dalako gauza on danen iturria,
Bere gloria geitute arren dalako utsik,
Domeketako eskola onen egarria.¹

FELIPE ARRESE TA BEITIA.

(1) Moldaerau izan zan ipinia Durangoko neskatillen domeketako eskolan
1896-ko Urte barri egunean irakurteko.